

امور تحریر یہ ایچون فؤاد بکہ
وامور اداره ایچون آرتین افندی یہ
مراجعت اولنور.

— ❦ —

مسلمکمزہ موافق آثار قبول اولنور.
درج اولنمیان اوراق اعاده اولنماز.

معارف و مسائل

اداره خانہ سی باب عالی جادہ سندہ
۵۲ نومرولی « شرکت مرتبہ »
مطبعہ سیدر.

— ❦ —

استانبول ایچون سنہ لکی مطبعہ دن
آلنق شرطیلہ ۴۰ طشرہ لره پوستہ
اجرتیلہ برابر ۶۰ غروشدر.

نسخہ سی ۱ غروش

پنچشنبہ کونلری نشر اولنور ادبی، فنی و صناعی غزتہ در ❦

نسخہ سی ۱ غروش

(غضایری) فن نظمده کامل و خاصه اغراق
و اشتقاق صنعتده کی مهارتی بین الفضلا مصدق
برشاعر شیرین مقال ایش .

اسدی طوسی - متقدمین شعرادن
فکر سلیم، طبع مستقیم صاحبی بر ذات
ایش. ناظم شاهنامه (فردوسی) مشارالیه
شاگردی اولدینی کی کندسی زمانده
خراسان فرقه ادبسانک موقع ریاستنده
بوانور ایش. مشارالیه شاهنامه بی نظم
و ترتیب ایتهمسی دفعاتله تکلیف اولمش
ایسهده ضعف بنیه سنی و حال شیخوختی بهانه
اتخاذ ایله دأما استغنا و بیان اعتذار ایلر ایش.
اسدینک دیوانی ایادی ادباده متداول
دکلمهده نادرأ مجموعهدلرده پراکنده بعض
اشعارینه تصادف ایدلمکدهدر. مشارالیه
کلامنده کوریلن حسن ارتباط و فن مناظرهیه
متعلق یازمش اولدینی آثارنده کی نفاست
فضل و اقتدارینه بر برهان باهردر .

اسدی، فردوسییه دأما نصع و پند
ایدهرک مشارالیه تنظیم شاهنامهیه تشویق
ایدرمش. روایات موثوقیه نظراً فردوسی
غزنیندن فرار ایدهرک وطن مألوفنه مراجعت
ایله دگدن صوکره اجل موعودینک تقریبی
حسن ایدنجه (اسدی) یی نزدینه جلب ایله :
« ای استاد مکررم ! دعوت حقه اجابت
زمانی کلدی. و شاهنامه نك بر قسم جزیشی
ناقص قالدی. بن ارتحال ایتدگدن صوکره
باقیسنی قید نظمه چکمکه مقتدر برکسه
بولمیه جغنه تأسف ایدهرم » دینجه اسدی :
« ای فرزند محترم ! ملول اولمه. حیات
بکا مجال براقور ایسه انشاء سندن صوکره
بو اثری اکمال ایدهرم » دیوب فردوسینک
حضورندن چیقار. اوکیجه ایله ایرتسی کون
ظرفنده شاهنامه نك قسم اخیرینی تشکیل
ایدن درت بیك بیتی سلیک نظمه کشیده
ایدهرک فردوسی هنوز بر حیات ایکن
مشارالیه ارأه ایله، تحسینه مظهر اولور.

ادبیات فارسیهیه بر نظر
(مابعد)

غضایری رازی - سلطان محمود
سبکتکین دورنده پتیشن اکابر شعرادندر .
مشارالیه مسقط رأسی بولنان (ری) شهرندن
موکب محمودی بی زیارت قصیدله غزنینه
کیش واوراده مشاهیر ادبای زمان ایله
مناظرات متوالیده بولمشدر .

(غضایری) مطلبی زیرده مندرج بولنان
قصیده بی (محمود سبکتکین) ک محامدینی
توصیف ضننده انشاد ایش و بوقصیدهده
حق فصاحتی کالیله ادا ایله مشدر :

اگر مرام بجاه اندرست و جاه مال [۱]
مرابین که بینی جالرا بکمال

من آنکسم که بمن تابش فخر کند
هر آنکه بر سربک بیت بر نویسد قال

قصیده مذکور نك محتوی اولدینی ابیات
میانده فرط بذل و سخای ممدوحی مبین
و اغراق ایله مزوج بولنان زیرده کی یکی
بیته مکافه سلطان محمود سبکتکین
(غضایری) یه اون درت بیك درهمه معادل
اولق اوزره یدی کیسه آتون آچه اعطا
ایش ایدی. بیتین مذکورین شونلردر :

صواب کرد که پیدانکرده دو جهان [۲]
یکانه ایزد دادار بی نظیر و هال

و کر نه هر دو بخشیده بروز عطا
امید بنده نبودی یایزد متعال

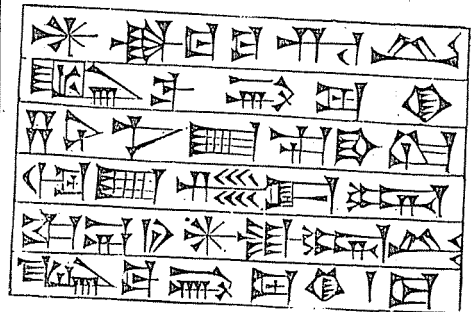
[۱] اگر مقصد استحصا رتبهیه ورتبهده
اکتساب ثروت و مالیه منحصر ایسه بکا نظرایت که
مراتب جاهیه و کالیه بی بنده مجتمع کوره سک .
بن اولیه بر آدم که بریتک سر لوحه سینه یالکر
(قال) لفظی یازان کیسه الی الابد بنم نام معالی
اتسام ایله کسب شرف بی پایان ایدرلر .
[۲] خالق بیچون حضرتلرنک انظار خلقده
ایکی جهانی بردن اظهار بیورمه سنی بر حکمت
خفیه عظیمیه میندر .

چونکه، هرا یکی عالمی دفه خلق بیورمش
اولسه ایدی، حین بذل و عطاده سن ایکسیده
فقرا و محتاجینه انعام ایدرکده آرتق خاق جهانک
امیدی الطاف صمدانیه دن منقطع اولوردی .

کیش یعنی بدایه خط تصویری اصولنه مبتنی
بولمشدر. مذکور خطک منظره سی چلیک
قلمه طوغله اوزر لرینه یازلمسی اعتیادندن
ایلری کلدیکنده و یاش طوغله اوزرینه
تطبیقه بر چیوی شکلی حاصل ایده جک
صورتده خطوطک یوقار یلری قائللاشدیغنده
شبهه یوقدر. بوجله افقی، عمودی و مائل
چیویلرک ترکیبیه حصوله کلان بو یازی

دخی شو سبیدن
دولایی (خط سیماری)
Cunéiforme نامی (خط سیماری - عناصر
المشدر، هر کله سی اصلیه اشکال)

یک هجائی بر لسان اولدینی حالده تصریفاتی
غایتله کثرتلی اولان آثوریه لساننده کلمات

(خط سیماری)

بر چوق هجایی قبول ایده بیلدیکی کی
یازیلری دخی هجائی اولدیغندن آثوریه لسانی
ترقیجه چیخیه تفوق ایدهرک خط تصویرییه
مخصوص اشکال، اشارات صوتیهیه تحول
ایلدیکی زمان دخی هر شکل بتون برکله بی
دکل یالکر اوکله نك بدایتده کی هجایی ارأهیه
منحصر قالمشدر. مع هذا عین شکل قابلیتیه
کوره معنایه اولسون، صدایه اولسون
دلالت ایلدیکی شیئه نظراً مختلف صورتده
تلفظ اولنه بیلدیگندن خط تصویری ایله
هجائینک ممزوجا استعمالی، قرائتی غایتله
اشکال ایله مشدر .

(مابعدی وار)

ابیات مذکورہ مکمل بولندینی وقایع،
عربلرک (مغیرہ ابن شعبہ) نئی سفارت
مخصوصہ ایلہ (یزدجرد) نزدینہ کوند رملری،
(قادیسیہ) و (نہاوند) محاربہ لرنده ایران
عسکرینک عربلر جانبندن دوچار انہزام
ایدلہ لری و برده بونلری متعاقب ظهور ایدن
بعض وقوعات مهمہ دن عبارتدر .

شوقدر و ارکہ انشای مطالعہ دہ فردوسینک
نظم ایتمش اولدینی قسم ختام پذیر اولوب دہ
اسدینک اشعارینہ ابتدا ایدلدیکی ادنا بر
تقرس ایلہ استدلال ایدیلہ بیلیر . زیرا
برنجیدہ کوریلن قوت و متانت ایکنجیدہ
مفقوددر .

بورادہ، اسدینک مناظر اتندن (کیجہ)
ایلہ (کوندوز) حقندہ کی مناظرہ سی سائر
اشعارینہ نمونہ اولوق اوزرہ مجملہ
کوسترلشددر :

بشنواز حجت کفتار شب و روز ہم [۱]
سرگذشتی کہ زدل دور کند شدت و غم

کفت شب فضل شب از روز فزون آمد از آنک [۲]
روز را باز زشب کرد خداوند قدم

نزد یزدان زپرستندہ واز عابد روز [۳]
ساجد و عابد شہراست فزون قدر و قیم

قومرا سوی مناجات بشب برد کلیم [۴]
ہم بشب کشت جدا لوط زبیداد و ستم

[۱] کیجہ ایلہ کوندوز آراسندہ وقوع بولان
ماجرایہ دائر طرفیندن سرد ایدیلن دلائلی ایشیتدہ
قابکدن آثار کدورت و ملال زائل اولسون .

[۲] کیجہ، کوندوزہ خطا بآیددی کہ: «بنی حق
(جل و علا) آیات کریمہ سندن سندن مقدم ذکر
بیورمش اولدیفندن فضیلت سندن افزونددر»

[۳] کوندوزلری عبادت ایلہ اسرار ایدنلردن
کیجہ لری جینسای طاعت اولانلرک درجہ لری
عندہ دہا مرتفعدر»

[۴] موسی (علیہ السلام) قومنی کیجہ لین
مناجاتہ چیقاردینی کی حضرت لوط (علیہ السلام) دہ
بند اذا وجفای قومدن کیجہ خلاص اولدی :

قر چرخ بشب کرد محمدین وینم [۵]
سوی معراج بشب رفت ہم از بیت حرم

ہرمہی باشد سی روز و فرمان شب قدر [۶]
بہتر از ماہ ہزار ست زبس فضل و شیم

روز کاین از شب بشنید شد آشفته و کفت [۹]
خامشی کن چہ در آئی بسخن نا محکم

روز را عیب بطعنہ چہ کنی کایزد عرش [۱۰]
روز را بیش زشب کرد ستایش بقسم

روزہ وجعہ و عید و عرفہ، عاشورا [۱۱]
ہمہ روز ست چو یینی ہم از عقل و فہم

روز خواهد بد برخاستن خلق بمشعر [۱۲]
روز بد نیز وجود ہمہ مردم زعدم

من باصل از خور چرخم تو بچنس از دل خاک [۱۳]
من چو تابان ضوء نارم تو چو تاریک نجم

(ماہدی وار)

— — — — —

[۵] حضرت فخر عالم (صلیہ علیہ وسلم)
قری کیجہ منشق بیوردی . بیت الحمدندہ
معراجہ کیجہ کیتدی»

[۶] ہر آئی اوتوز کوندن مرکب ایکن قدر
کیجہ سی بحسب المنزلہ بیک آیدن افضل بیورلشددر»
[۹] کوندوز، کیجہ دن بو سوزلری ایشیدنجہ
حد تلنوب دیدی کہ: «صوص! نیچون دوشونمہ دن
سوز سویلہ یورسک؟

[۱۰] «کوندوزی سن نیچون طعن و ذم
ایدرسک کہ حق تمالی کیجہ دن زیادہ کوندوزہ
قسم ایدہ رک آنک قدرینی ترفیع واعلا بیورمشدر؟
[۱۱] «نظر عقل ایلہ باقہ جق اولور ایسہک
اوروج، جمعہ، بایرام، عرفہ و عاشورہ ہپ کوندوزہ
مصادفدر»

[۱۲] «خالق عالم محشر دہ کوندوزین ہم
اولنہ جقلری کی دفعہ اولیدہ انساندہ کوندوز
یارادلشددر»

[۱۳] «بن عن اصل نور شمسدن منظورم،
سن ایسہ ظلت خاکدن منشعبسک . بن آتشک
آلوی کی پارلاق اولدیم خالدہ سن بر قراکلی
قویو کیسک .

— قطب شمالی کرسنگانی —

محرری

و . دو فون وییدی

«مقررہ»

احتیاجات بشر نہ بیوک تازیانہ ترقیدرا
بونک اک کوزل برہمالی آجلقدہ کورولور .
زیرا اگر انسان آجیقہاسبہ، تعبیر
دیگرلہ باضر صاقلر من او وجع درونی بی —
بزی بی عقل واذعان ایدہ جک درجہ دہ —
حسہ مستعد اولسہ ایدی منبع حقیقی سعاد
دت بشریہ اولان سعی و غیرت، بوکون برلفظ
موہوم حکمندہ قالیردی، فنون، صانع تعالی
حضرتلرینک ید قدرت الہیہ سندن چیقان
آثاری احتیاجات بشرلہ متناسب بر حالہ افراغ
ایچون، تعقینہ مجبور اولدینی او طریق
مشکل کشای ترقیدہ خطوہ زن اولہ مازدی .
دیمک کہ انسانلری سعی و غیرتہ،
اکتساب فنون و صنعتہ اجبار ایدن شیء
محضاً سابقہ احتیاجدر .

شوعالم برالمہ وضع قدم ایتدکلری زماندن
بری روز و شب اکتساب فضل و عرفانہ
جہد و اقدام ایلہ ابنای جنسنہ بیوک بیوک
خدمتلر ایتمش و بناء علیہ موجب شرف
انسانیت اولدقلرینہ قناعت حاصل اولمش
اولان فضلانک، اوسعی و غیرت مفتونلرینک،
بو یولادہ تشمیر ساق اہتمام ایتملری خزان
لاتقنای طبیعتدن ہفجنسلرینی مستفید ایتمک،
تعبیر دیگرلہ دفع جوعہ چارہ ساز اولوق کی
بر مقصد خیر مرصدک استحصالندن باشقہ
برشی اولمادینی مستغنی کلفہ بیانددر .

ارباب سعی و غیرت بو مقصدک
تأمین حصولی ایچون یک چوق قلاکتلرہ
دوچار اولمشلر و ہلہ کشفیات ایچون قطب
شمالی جہتلرینہ اختیار سفر ایدن ہیئات
فنیہ اورالردہ حزن آور برطاقم وقایعہ تصاد